

MARIA BURROW

KUOLE KUIN VASARAHAI

LIND&CO

KUOLE KUIN VASARAHAI

MARIA BURROW

KUOLE KUIN
VASARAHAI

LIND&CO

www.lindco.se

info@lindco.se

ISBN 978-91-8120-041-6

KL 84.2

© Maria Burrow ja Bokförlaget Lind & Co, 2025

Kansi: Laura Noponen

Taitto: Markus Paajala

Kustantaja: Bokförlaget Lind & Co Ab,

Box 1052, 101 39 Stockholm, Sverige.

Paino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

Omistettu Uudelle-Seelannille,
perheeni toiselle kotimaalle.
Kia kaha Aotearoa.

Kaua e mate wheke mate ururoa
Älä kuole kuin mustekala, kuole kuin vasarahai

PROLOGI

KAWAU, UUSI-SEELANTI, TAMMIKUU 2017

Ilma oli sakeanaan jännitystä, adrenaliinia ja kuivuneen veren etovaa löyhkää. Haju kurkotteli pitkiä lonkeroitaan vanhan pitsihuvilan huoneesta toiseen. Vanhempi kons-
taapeli Mikko Laine painautui tiiviisti pilkkopimeän mu-
seon seinää vasten. Yö oli hiljainen, mutta iäkkään huvilan rakenteista kuului aika ajoin vaimeita narahduksia. Vaikka hän tiesi, että vanhoilla puurakenteilla oli tapana pitää ääntä, jokainen narahdus sai kylmän hien kihoamaan ihon pintaan. Murhaaja saattaisi olla lähellä, ehkä jopa samassa huoneessa kuin hän.

Päivä oli ollut helteinen, ja ilma tuntui keskellä yötäkin kuumalta ja painostavalta. Oli outoa vain seistä ja odottaa hiljaisuudessa. Pimeys, tilanteen kauheus ja valtavan kokoelman kummalliset tavarat saivat aikaan pelon väristyksiä. Museossa haisi erikoiselle. Olivatko syynä vanhat esineet, eltaantunut veri vai löyhkäsikö kosteassa ilmassa viikatemiehen vierailu? Mielikuvitus otti vallan, ja Mikosta alkoi tuntua, että hetkenä minä hyvänsä jokin museon naamioista heräisi, riuhtaisi itsensä seinältä ja alkaisi tanssia villisti keskellä huonetta. Muinaisen soturin keihäs kohoaisi ylös, jännittyisi taakse ja iskisi valtavalla voimalla lävistäen terällään pahaa

aavistamattoman kohteensa. Haavasta pulppuaisi verta, ja uhri kaatuisi kuolleena lattialle.

Ajatukset keskeytyivät, kun pimeydestä kuului kolahdus. Mikon sydän muljahti jännityksestä ja jätti kokonaisen lyönnin väliin. Silti oli uskallettava katsoa mikä äänen aiheutti. Eikä ai-noastaan katsoa, vaan tarvittaessa myös toimia. Oli varmistet-tava, ettei kukaan menettäisi tänä yönä henkeään. Oli estettävä murhaajan aikeet. Otettava tappaja kiinni ja paljastettava, kuka murhaajan naamion takana piileskeli.

Ääni kuului jälleen. Oliko kyseessä sittenkin vanhan talon tuulessa narisevat rakenteet? Ei, sillä nyt hän kuuli selviä aske-lia. Yhtäkkiä pimeässä erottui myös hahmo. Se ei kuitenkaan tullut kohti museota, vaan liikkui hitaasti rakennuksen aulassa. Mikko astui hiljaa esiin piilopaikastaan museokaapin varjos-ta. Hän käveli varoen kohti aulaa. Mitä hän tekisi? Yllättäisikö tappajan vastahyökkäyksellä? Tulisiko tilanteesta painiottelu, ja millaisin asein tappaja olisi tällä kertaa varustautunut?

Mikon saavuttua museon ja aulan väliselle leveälle oviau-kolle aula näytti yllättäen autiolta. Pimeässä rakennuksessa ei näkynyt ketään. Missään ei näkynyt liikettä, ja yö oli jälleen yhtä äänetön kuin aiemmin. Aivan niin kuin koko hahmo olisi ollut hänen mielikuvituksensa tuottama. Olo tuntui alati ahdistu-neemmalta. Tappaja voisi olla missä vain ja hyökätä kimppuun aivan yllättäen. Mikko oli kuin nurkkaan ajettu saaliseläin. Hän oli kuin syötti, verta vuotava lihapala hain edessä. Hän oli kuin saaren maaperällä vilistävä hiiri, joka pakeni nälkäistä petolin-tua. Hän tunsu vastustamatonta tarvetta huutaa. Hän halusi pois pimeydestä, verellä väritetystä kauhutarinasta. Pois maailman väärältä laidalta, pois kauheiden tapahtumien saarelta, josta oli tullut hänen vankilansa.

1.

ROSHOLMIN SAARI, JOULUKUU 2016

Joulukuinen lumivaippa peitti kauttaaltaan koko Rosholmin saaren. Pakkasta oli viisi astetta, ja jäätävä viima puhalsi yli tienoon. Pimeyttä valaisivat ikkunoihin ja pihaille ripustetut kynttilät ja jouluvalot. Kodit ja puutarhat oli koristeltu joulua varten. Mikko Laine loppeteli työvuoroaan Rosholmin saaren poliisiasemalla. Oli rauhallista, sillä asemalla ei ollut enää muita. Myönnetyksenä vuodenaikalle oli ikkunalaudalle asetettu sähkökynttelikkö. Joku oli myös tuonut keittiön pöydälle punaisen joulutähden. Varmaankin Meea, Mikko ajatteli. Jos joku tällä asemalla huolehti paikan viihtyvyydestä, se oli sihteeri Meea Vaarala.

Hän kurkisti ulos hämartyneeseen iltapäivään ja hymyili itsekseen. Työt alkoivat olla jo hyvällä mallilla. Joulukuu oli ollut töiden osalta melko rauhallinen. Selviteltävänä oli ollut lähinnä satunnaisia varkauksia, ilkivallantekoja ja rattijuopumuksia. Elettiin saaren kannalta hiljaista vuodenaikaa, sillä suurin osa turistien vierailuista ja saarella järjestettävistä tapahtumista ajoittui keväälle, kesälle ja syksylle. Talvella Rosholmin saari nukkui. Ulos tähyillessä oli vaikea uskoa, että talvi loppuisi hänen osaltaan lyhyeen. Lumiset joulukorttia muistuttavat maisemat vaihtuisivat pian eteläisen pallonpuoliskon lämpöön ja

Uuden-Seelannin kesään. Tästä joulusta ei tulisi valkeaa, vaan jotain aivan muuta!

Loppujen lopuksi matkasuunnitelma oli syntynyt nopeasti. Kuluneena syksynä Mikko oli kihlattunsa Amyn kanssa saanut tietää, että he saisivat vauvan. Kun ilouutinen perheellisäyksestä oli saavuttanut Amyn perheen, oli tämän äiti lähes vaatimalla vaatinut, että perhe saisi tavata nuoren pariskunnan mahdollisimman pian. Kaikkein mieluiten hän toivoi molempia visiitille etelään. Kun Amy oli tiedustellut Mikolta, olisiko tämän mahdollista matkustaa joulun viettoon Uuteen-Seelantiin, oli poliisimies innostunut mahdollisuudesta tavata puolisonsa perhe ja vierailla tämän kotimaassa. Ei ollut aivan helppoa saada töistä montaa viikkoa vapaata. Pidempi loma oli kuitenkin välttämätön, sillä maapallon toiselle puolelle ei kannattaisi lähteä kovin lyhyeksi aikaa. Loppujen lopuksi Mikolta löytyi käyttämättömiä lomapäiviä. Kun hänelle kaiken lisäksi onnistuttiin saamaan sijainen loman ajaksi, alkoi innokas matkan suunnittelu. Jouluku ja uusivuosi tultaisiin viettämään Uuden-Seelannin lämmössä. Kokonaisuudessaan matka kestäisi muutaman viikon.

Kun loputkin työt alkoivat olla paketissa ja sähköposti lähetetty loma-ajan sijaiselle, Mikko napsautti tietokoneensa kiinni. Hän nousi ylös, haukotteli makeasti ja sammutti työhuoneensa valot. Kun hän käveli poliisiaseman keittiöön, hän huokaisi nähdessään Juhan tiskialtaaseen jättämät likaiset astiat. Altaaseen oli kasattu kuppeja, lautasia ja pari muovirasiaa. Oli suorastaan Juhalle tyyppillistä huolettomuutta lähteä viikonlopun viettoon ja unohtaa tiskit muiden huolehdistavaksi. Mikko huuhteli astiat päätään puistellen ja asetti ne tiskikoneeseen. Mikään ei kuitenkaan kyennyt lannistamaan hänen iloaan, nyt kun tiedossa oli pitkä loma ja jännittävä matka Amyn kanssa maailman ääriin. Hän aikoi karistaa mielestään kaikki työhön

liittyvät ajatukset. Poliisin velvollisuudet saisivat väistyä moneksi viikoksi.

Mikko ajatteli Amya ja vauvaa ohjatessaan autoa verkkai- sessa lumisateessa kohti kihlattunsa rintamamiestaloa, josta oli nyt oikeastaan tullut hänenkin virallinen kotinsa. Heidän suhteensa oli ollut vakaalla pohjalla jo ennen tietoa raskaudesta, mutta Mikosta tuntui nyt, että hän halusi olla Amyn tukena aina kun mahdollista. Odottava äiti oli voinut toistaiseksi hyvin, mutta Mikko halusi auttaa kihlattuaan kaikessa missä vain pystyi. Amy oli raskaana ollessaankin sama reipas itsensä kuin aina muulloinkin. Hän ulkoili, opiskeli ja auttoi vanhaa naapuriaan Maijaa arjen askareissa. Iltaisin hän oli kuitenkin tavallista väsyneempi. Edellisenä iltana tuleva äiti oli istuskellut kotinsa sohvalla kutomassa iltapuhteena villatakkia vauvalle, mutta lähtenyt yläkertaan nukkumaan jo hyvissä ajoin ennen Mikkoa.

Mikon ajaessa Amyn talolle johtavalle kiemurtelevalle metsätielle, lunta oli maassa paksu kerros. Ilmeisesti aura-auto ei ollut kiertänyt paikalla hetkeen. Hän päätti tehdä lumityöt heti kotiin päästyään. Jos hän vain saattoi auttaa, ei hän halunnut vaivata odottavaa äitiä ylimääräisillä askareilla. Nyt oli menossa raskauden ensimmäinen kolmannes. Kaikeksi onneksi Amy oli säästynyt pahoinvoinnilta, sillä olisi hankalaa matkustaa kovin huonossa kunnossa. Raskaus ei ehtisi edetä edes puoleenväliin siinä vaiheessa, kun pariskunta palaisi matkaltaan takaisin Suomeen. Myöhemmässä vaiheessa raskautta matkustaminen ei välttämättä olisi enää mahdollista, joten matkaan oli hyvä lähteä mahdollisimman pian. Sitä paitsi Mikosta oli huikeaa päästä viettämään lämmin ja kesäinen joulukuusi, sellaista hän ei ollut kokenut koskaan aiemmin.

Pakkaslumi narskui jalkojen alla, ja kola puski lunta korkeiksi kinoksiksi pihan sivuille. Kolattava alue oli kooltaan sen

verran laaja, että kun Mikko oli saanut puolet valmiiksi, hänen kehonsa oli lämmin ja hiki puski pintaan. Talo näytti hämärässä kotoisalta, valaistut ikkunat jouluvaloineen kutsuvilta. Hänen käydessään sisällä pyörähtämässä oli Amy kertonut, että illalliseksi syötäisiin täytettyjä paprikoita. Uunista tulvahtava tuoksu ja suloinen kokki houkuttelivat jäämään sisälle saman tien, mutta lumitöitä ei tehnyt mieli lykätä yhtään myöhemmäksi. Mikko pysähtyi hetkeksi ja otti pipon päästä. Piti jäähtydellä hetki. Pihan perällä nököttävä liiteri muistutti siitä, että polttopuut alkoivat käydä vähiin. Niitä pitäisi hommata lisää, mutta ehkä kuitenkin vasta reissusta palattua. Lyhyen tauon jälkeen hän veti pipon päähänsä ja jatkoi kolaamista. Vielä muutamia kuutioita lunta puskettavana. Sitten olisi piha siisti ja pääsisi illalliselle ja saunaan.

MIKON äiti Riitta oli ollut yllätynyt mutta lopulta myös iloinen kuullessaan pariskunnan matkasuunnitelmasta. Iloon sekoittui kuitenkin ripaus huolta, sillä matkasta tulisi pitkä. Erityisen rankalta matka voisi tuntua odottavasta äidistä. Riitta oli rakastunut ensimmäiseen lapsenlapsensa jo etukäteen. Vaikka raskaus oli vasta alkumetreillä, hän tuskin malttoi odottaa, että vauva syntyisi. Nyt hän kuitenkin joutuisi luopumaan Mikosta ja Amystä joulun ajaksi. Toisaalta hän tunsu olevansa etuoikeutettu, koska pariskunta asui Suomessa, eikä heillä tuntunut olevan minkäänlaisia suunnitelmia muuttaa muualle. Rosholmin saari oli sopiva ja rauhallinen paikka perheen perustamiselle. Pieni perhe mahtuisi hyvin asumaan Amyn rintamamiestalossa vielä vauvan syntymän jälkeenkin.

Riitan suhde omaan poikaan oli vaihdellut vuosien mittaan. Tietysti tämä oli aina ollut rakas, mutta oman aviomiehen,

Riston, katoaminen ja kuolema olivat vuosien ajan vetäneet heitä erilleen. Kun Mikko oli palannut Rosholmiin aluksi sairaslomalle ja myöhemmin töihin, olivat äiti ja poika saaneet uuden mahdollisuuden lähentyä. Äidin ja pojan välit tuntuivat lämmenneen entisestään, kun Amy oli tullut osaksi heidän elämäänsä, ja kun nuoripari oli kertonut tulevasta perheenli-säyksestä.

Oma poika samalla kotisaarella sai Riitan tuntemaan syvää onnea. Onnellisuutta kuitenkin varjosti Mikon työ poliisina sen vaarallisuuden vuoksi. Äidin huoli ei koskaan tuntunut helpottavan, olipa kyseessä sitten pyörällään kaatunut pikkupoika, rajojaan kokeileva teini tai vastuulliseksi aikuiseksi kasvanut mies, jonka työhön sattui sisältymään vaarallisia tilanteita ja ainainen väkivallan uhka. Riitta pohdiskeli, millainen koettelu Amylle oli, että oman puolison työ oli vaarallista. Huoli saattoi tehdä ihmisen sairaaksi. Hän kuitenkin tiesi, että Amy oli vahva nainen. Olihan tämä varmasti välillä huolissaan puolisoistaan, mutta pärjäsi hyvin. Todennäköisesti Amy suoriutui Riittaa paremmin. Hän muisti olleensa aina huolissaan, kun aviomies Risto lähti sukelluksilleen. Vaikka Risto oli ollut kokenut sukeltaja ja alansa rautainen ammattilainen, vaimo pelkäsi aina pahinta. Ja lopulta se pahin myös tapahtui. Eräänä päivänä Risto lähti töihin, eikä koskaan palannut. Se oli päivä, jolloin hän katosi.

Riitta haisteli kotipihallaan lumitöitä tehdessään pakkasen tuoksua. Hän rakasti saaren kaikkia vuodenaikoja, eikä hänellä ollut tarvetta lähteä Rosholmista mihinkään. Ei haitannut, vaikka talvi kuorrutti lumella saaren metsät ja hiekkarannat tai karkotti piekanat, merihanhet ja maakotkat kylmän ja pimeän jakson ajaksi etelään. Rosholmin talveen liittyi aivan oma tunnelmansa, jota ei ollut missään muualla. Tänä talvena etelään lähtisi myös oma poika puolisoineen, mutta jäihän Ri-

talle kaveriksi Meeri-kissa sekä pihaan tervetulleet talvehtijat kuten talitiainen ja punatulkku. Hän auttaisi myös mielellään Maijaa, erityisesti koska tämän lähin naapuri Amy olisi nyt jonkin aikaa poissa. Kaiken lisäksi, niin uskomattomalta kuin se tuntui, Riitalla oli Markku, uusi miesystävä. Markkun kanssa oli tullut vietettyä tiiviisti aikaa syksystä lähtien, jolloin Riitta tapasi hänet ollessaan taidekurssilla.

Heilastelu oli alkanut sinä iltana, kun Riitta ja Markku illastivat ensi kertaa yhdessä. Riitta oli aluksi miettinyt tarkkaan, suostuisiko Markkun esittämään treffipyyntöön. Hän päätti kuitenkin suostua, sillä hänellä oli ollut hyvä tunne miehestä taidekurssilla käytyjen jutustelujen perusteella. Mieheessä oli jotain välitöntä ja lämminhenkistä. Tämän tummat silmät tuikivat ystävällisesti ja olemuksessa oli jotain ihanan turvallista ja tavallista. Niin kuin olisi tunnettu jo pitkään, vaikka eihän asia ollut niin. Markku oli kertonut muuttaneensa Rosholmiin kesällä ja päättäneensä tutustua saarelaisiin taidekurssilla. Ja hyvä päätös se olikin ollut.

Ensimmäisen yhteisen illallisen Riitta ja Markku olivat nauttineet Rosholmin kylässä sijaitsevassa ravintolassa. Ilta oli ollut kaikin puolin onnistunut: paistettu meriahven erinomaisen hyvää ja seura vieläkin parempaa. Juteltavaa oli yllättäen löytynyt melkein pä aiheesta kuin aiheesta. Illallisen seurauksena Riitta oli uskaltanut seuraavalla kerralla Markkun luokse kylään. Takapihan kodassa oli tulisteltu, nautittu tunnelmasta ja puhuttu myöhäiseen iltaan saakka. Heillä oli runsaasti yhteisiä kiinnostuksen kohteita, yhtenä niistä tietysti taide ja taiteen tekeminen.

Markku asui yksin muutaman kilometrin päässä Riitan kotoa. Aiemmin hän oli elellyt Oulun lähetytyillä kahdelleen koiransa kanssa, mutta edellisvuonna saksanseisoja oli täyty-nyt lopettaa, sillä se oli ollut vanha ja sairas. Markku oli ollut

menetyksen vuoksi surullinen, mutta sitten hän oli päättänyt tehdä elämässään muutoksen ja kokeilla miltä tuntuisi asua Rosholmin saarella. Onni oli potkaissut yksinäistä miestä, kun hän törmäsi syksyllä pidetyllä taidekurssilla Riitaan.

Kuluneen syksyn aikana heistä oli tullut läheisiä. Riitasta tuntui hassulta, että niin lyhyessä ajassa heistä oli tullut melkein erottamattomat. Mutta mihinpä vanha ihminen aikaansa käyttäisi, ellei sitten hyvässä seurassa? Eläkeikäisenä ei lemmen asioissa kannattanut enää jahkailla. Asumisjärjestelyt olivat tähän saakka pysyneet samana kuin ennenkin. Kumpikaan ei halunnut muuttaa kotoaan pois, ja kaikki toimi sellaisenaankin täysin hyvin. Tärkeintä oli se, että heillä molemmilla oli hyvä olla.

Neula lävisti arpeutuneen ihon, aivan niin kuin lukemattomat kerrat aiemminkin. Siltä rikki revitty iho myös näytti, rypyläisine terävän piikin tekemine jälkineen. Nyt täytyisi vain odottaa. Kuinka kauan tätä vielä jatkuisi, hän mietti. Ei tällainen ollut elämää. Mutta muitakaan vaihtoehtoja ei ollut. Täytyisi vain tyytyä laskemaan sekunteja, minutteja, tunteja. Hän tunsu keuhonsa jännittyvän, jäykistyvän, tikittävän kuin aikapommi.

Hänellä oli kuitenkin suunnitelma. Aluksi se oli ollut vain aavistuksen kaltainen häilyvä ajatelma, mutta ajan myötä tuo aavistus oli vahvistunut, muuttunut todemmaksi. Nyt suunnitelma tuntui ainoalta oikealta ratkaisulta. Hän tunsu pulssinsa kiihtyvän. Käsi puristui nyrkkiin ja aukeni jälleen. Kuriton veripisara karkasi käsivarrelle, valui ihoa pitkin sen alle, jättäen jälkeensä mutkaisen verenpunaisen polun. Lopulta kuului syvä huokaus.

Vuorokauden viimeinen valonsäde pujottautui ikkunasta. Verhot olivat jääneet auki, mutta ainoastaan kalpea kuu kurkisteli huoneeseen. Yölinnun kirkuva ääni havahdutti vuoteella torkkujan. Silmäluomet liikahtivat hetkeksi ylös ennen kuin ne painuivat jälleen kiinni. Armollinen uni valtasi nuokkujan miehen ja muunsi sen kutoman suunnitelman vieläkin villimmäksi tarinaksi, jossa tarut ja todellisuus, nykyisyys ja menneisyys kietoutuivat toisiinsa, syleillen toinen toisiaan. Niiden rajat hämärttyivät, painajainen muuttui unelmaksi ja haaveet helvetiksi. Mikä loppujen lopuksi edes oli totta?

Rosholmin saarella työskentelevä poliisi Mikko Laine lähtee kaivatulle lomamatkalle Uuteen-Seelantiin tapamaan kihlattunsa Amyn perhettä. Jännitystä matkaan tuo nuoren parin tuleva perheenlisäys ja Uuden-Seelannin upea luonto mytologioineen.

Amy biologian opinnoista tuttu professori Te Awa kutsuu Mikon ja Amyn uudenvuoden viettoon lumoa-valle Kawaun saarelle. Seikkailu saa rajun käänteeseen, kun yksi vieraista löytyy huvilan museohuoneesta surmattuna. Tilanne kiristyy, sillä yhteydet mantereelle ovat poikki. Merellä odottaa saarta kiertävä hai ja kuolema.

Agatha Christien hengessä etenevä suljetun tilan murhamysteeri tempaisee mukaansa. Kuinka monen on kuoltava, ennen kuin Mikko saa murhaajan kiinni?

Kuole kuin vasarahai on poliisi Mikko Laineesta kertovan rikosromaanisarjan kolmas osa.

WWW.LINDCO.SE • 84.2 • ISBN 978-91-8120-041-6

KANSI LAURA NOPONEN • KANNEN KUVAT SHUTTERSTOCK

